

CONGREGATIONE S A C R I T V V M

D E

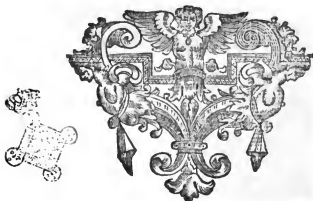
Oratorio in honorem Sancti Iobi Albani
constructo.

S E C V N D O I V R I S

Illustriss. & Reuerendiss. D. Suffraganei.

S V P E R

Denegatione publici Cultus.

ROMÆ, Ex Typographia Reuerendæ Cameræ Apostolicæ.
M. DC. LXXX.

SVPERIORVM PERMISSV.

Consultus ab Illustrissimo Domino meo Grimaldo Suffraganeo Ecclesiæ Albanensis tituli Eminentiss. & Reuerendiss. Domini mei Card. Grimaldi, primò gratulabor Domino meo Eminentiss. Zelatorem Sanctæ Fidei Catholicæ, necnon Rituum Christianorum, ne eius incuria irrepere vnquam possit in eadem Ciuitate, ac Dicecesi aliquis abusus, & aliqua nouitas non conformis Sacris ordinationibus, Apostolicisque traditionibus, deinde veniam ad quæsitum, quo Illustrissimus Dominus meus querit, an liceat exhiberi cultus publicus Sanctis veteris Testamenti, & erigi templa in eorundem honorem, præsertim Sancti Iob filij Zara Sacerdotis, Prophetæ, Regis, & Martyris, imò & acerbiora, quam plures Martyres passi, vti omnes hi tituli de eo leguntur collecti à Poseuino.

In apparatu ad Bibliothecam verby Iob.

Vltra à me exarata accesserunt ea, qua satis doctè solidè, & eruditè, in scriptis proposuit D. Iohannes Antonius Brutius I. V. & Sac. Theol. Doctor à me super hoc articulo consultus, qua præterea placuit subnectere, oculisque Eminentissimorum PP. subicere prout infra.

Eminentiss. & Reuerendiss. Dñi.

PRIMA facie videtur dicendum, posse illi exhiberi hunc cultum, & ad eius honorem erigi, & dedicari templum. Etenim Gauantus assignat officium ne dum eiusdem Sancti Iob, verum etiam aliorum Prophetarum, & Patriarcharum veteris Testamenti; ex quo infero, si ut in honorem ipsorum celebrantur, dies festus, & recitantur officia, quæ spectant, quatenus diriguntur ad Deum, ad Cultum latræ, quatenus verò ad honorem.

Sell. 1. cap. 12. de electionibus n. 21.

Sanctorum ad Cultum Dulæ, posse etiam in honorem eorundem ædificari, & dedicari templa, & Aras, quæ spectant ad eundem cultum nempe latræ, quia dedicantur, & consecrantur Deo. Dulæ quia in honorem Sanctorum.

Secundo. Quod verò celebretur dies festus eorundem, constiat ex Martyrologio Romano, ubi suis diebus passim inueniuntur descripti, item & ex Menologio Græcorum, & alijs Bedæ, Vsuardi, Adonis, & Cæterorum, & signatur de Sancto Iob sexto idus Maij ibi in terra Hus Sancti Iob Prophetæ admiranda patientiæ viris cuius in notis Baronius scribit, mem-

4
nisse laudatos Bedam, Vsuarium, & Adonem, & alios, Græcos autem in
Menologio oct. idus Maij.

Tertio videtur habita erga eundem Sanctos veneratio à primis Christianis
tempore persecutionum, nam in Sacris Cryptis, & Cimiterijs Urbis pi-
da cernebantur eorundem Sanctorum Imagines, vt commemorat An-
tonius Bossus: Inter hæc est imago eiusdem S. Iob, erga quam afficiebantur
primi Christiani in Tyrannorum persecutionibus, & quasi ad solamen, &
ad imitationem eiusdem patientiæ, & tolerantie illius Imaginem in Ster-
quiliniis incensis similiter toram plagis, & vulneribus confecta sibi coloribus
representabant: hinc est illud Origenis: etiam adhucque in hodiernum
diem B. Iob tolerantia ante eos, qui sunt in dolore, & luctu, atque planctu
legitur pro consolatione, atque exhortatione dolorum illorum, & pro abla-
tione angustiarum cordis eorum. Similiter autem, & in Concursu Ecclesiæ
in diebus Sanctis legitur Passio Iob. Idem in illa verba textus: & scidit
vestimenta sua: sic itaque (inquit) admirabilis Iob conscindens vesti-
menta sua, atque omnia deponens impedimenta nudus, atque audax ste-
tit in spirituale prælium, aut adhuc conscidit vestimenta sua sine mora se-
metipsum ad ipsas præparans plagas: Ecce (inquiens) dorsum nudum,
ecce corpus detectum. Vos flagellate, ego sufferam, vos verberate, ego
autem sustinebo, quæ quidem sicut arguunt magnam virtutem, hæc etiam
magnam gratiam, & auxillum diuinum.

Quarto. Neque tantum Iobi Imaginibus oblarus cultus, & veneratio adhuc
pubescente Christianorum Ecclesia? sed etiam in reliquijs primi Chri-
stiani à diuersis orbis partibus magna frequentia sunt veneratione pio-
secuti, confluentes in fluminum in mare, ad illius sepulchrum, vt re-
fert Nouar. quasi in admirationem actus: quid bonæ ad huius Athletæ
gloriam cessit, ac patientis Iobi triumphum, cum & vile Sterquilinum,
in quo iacuerat, veneratione, & honore cultum legamus, vt ad illud olim
pergerent fideles, & finem illum cernerent, & humiliter oscularentur,
inde laudat in hanc tem Sanctum Ioannem Chrysostomum in hæc verba:
Multi nunc longam, & transmarinam peregrinationem a terræ finibus in
Arabiam obeunt, vt finem illum cernant, & conspiciant Terram deosecu-
lentur, quæ illius Victoris certamina, & cruorem omni auro pretiosorem
suscepit. Iute pro inde regis solio non solum comparat, sed etiam præ-
fert Iob sterquiliniū idem S. Pater, in Cærenā Græcā. Veneratio enim Re-
liquiarum demonstrat non solum noui Testam. sed etiam veteris virosū San-
ctitatem, quare Clemens Romanus: eorum (inquit) qui apud Deum
vivant, ne reliquiarum quidem corporum suarum inhonoret: siquidem Elias
Propheta postquam defunctus est, mortuum suscitauit à Pyratibus Syris
occisum: attingit enim corpus eius corpus Elisei, & excitatus reuixit,
quod quidem nequaquam accidisset, nisi corpus Elisei Sanctum esset. Et
castus Ioseph Iacob Patrem iam defunctum in lecto incensum, amplexus
est. Item Moyses, & Iesus filius Naue: reliquias corporis Ioseph ferebant,
neque se tamen cadauere contaminari putauerunt. Veneratio igitur, ex
tot diuersis tanta inereapidior regionibus, arguit vniuersalem, & publi-
cum cultum, & populorum communi calculo canonizationem, ob quam
templorum ærectione cum eius nuncupatione dignari potest, & debet.

Quinto, Nam ipse Deus mandauit amicis Iob, vt implorarent illius inter-
cessionem, & patrocinium apud eundem Deum, his verbis: & ite ad Ie-
rum meū Iob, & offerte holocaustum pro vobis: Iob autem Seruus meus
orabit pro vobis: facit eius suscipi, vt non imputetur vobis delictum, neque
enim loquuti estis ad me recte, sicut seruus meus Iob. Huiusmodi autem
præceptum connotat Iobis vnam Sanctitatem, Sancti enim inuocandi sunt, vt
deh-

Rem. Sabroz. lib. 4.
à cap. 6. vsque ad
cap. 22.

lib. 1. in Iob.

Elect. Sacrorum
lib. 3. excus. 41.

Hem. 5. ad Pap.
Ambros.

lib. 6. Const. Aposto-
licar. cap. 29. edit.
Tur. lat. & cap. 3.
græco.
4. reg. 13. 21.

Gen. 50. 1.

Iob. 42. 3.

Reff. 25. in decreto
de Purgat.

Digitized by Google

in Psalm. 117.

in Anacoreto
4. reg. 2. 9. 24.

ptio, eum facit quasi ciuilitate, moraliter, & politicè mortuum, seu defunctum, ita etiam de illo habet Sanctus Ioannes Chrysostomus ibi: habes etiam aliam Imaginem Resurrectionis, nempe Elie raptam: qui nec in hodiernum usquè diem est mortuus, idem etiam firmat. Sanctus Epiphanius, & Abulensis de ipso, & Enoch dicunt: Elias, & Enoch assumpti sunt ad statum tam perfectum, & iam potius sunt caelestes, quam humani viri, & plura in eiusdem rei confirmationem adduci possent, quæ libens mitto.

Vnde de sancto Iobo, cum verè constet de eius transitu, & morte æquoni iure possumus dicere, posse etiam Canonizari ab Ecclesia; præscribendo illi solemnitatem, & decernendo sacra Tèpla.

Octauo Neque videtur esse discrimen aliquod inter sanctos veteris Testamenti, & sanctos noui Testamenti, etenim amicitia cum Deo, adoptio, & hæreditas vitæ eternæ sunt proprietates conaturalis gratiæ habitualis, hæ enim qualitates sunt conuertibiles cum gratia habituali, & iustificatione, neque vllomodo distinctæ ab ipsa gratia, propterea cum tam sancti veteris Testamenti, quàm noui non fuerint sine ea, & ideo amici, filij adoptiui, & hæredes Regni, non videtur ex hac parte inter eos aliquid discriminis assignari posse. Certa itidem est apud Theologos hæc conclusio, quod omnes, qui salui facti sunt in lege veteri, saluari sunt per legem Euangelij, nam Euangelium præcipuè consistit in gratia Spiritus Sancti per Christum, & eius fidem, & præstantissima eiusdem Euangelij præcepta sunt, quæ respiciunt fidem, spem, & Caritatem, hinc est, quod Gabriel Vasquez contra nonnullos recentiores, qui accipiunt legem Euangelicam pro præceptis traditis à Christo tempore Euangelij, eamque asserunt iustificare, non quidem, per solam litteram, sed quia cum Euangelij doctrina data est etiam gratia fidei, & Caritatis, non probat huiusmodi distinctionem ex eo, quod hæc gratia non tantum data est Euangelicæ legi, sed etiam veteri, postquam enim, vt ipse ait, Dominus tulit legem Populo Israel, & Moyses eam promulgauit, dicens: Mandatũ hoc, quod ego præcipio vobis non supra vos est, nec procul positum, neque in Cælo situm &c. sed iuxta te est sermo valdè in ore tuo, & in corde tuo, vt facias illum. Quibus verbis cum ostenderet Moyses, Populo præcepta illa, non esse supra suam facultatem, planè indicauit gratiam Dei, sine qua legem nemò implere potest, ipsi non defuturam, quem locum in hunc sensum interpretatur Paulus, nam explicato hoc testimonio per singula, ad illa verba Textus, iuxta est sermo valdè: prope inquit est verbum in ore tuo, & in corde tuo, hoc est verbum fidei, quod prædicamus; Per verbum autem fidei intelligit spiritum fidei, & gratiæ, qua dixerat legem impleri, & obseruari, iustitiam verò ex illo adquisitam, vocauerat iustitiam Dei. Dixerat autem de hoc spiritu fidei. Finis enim legis Christus ad iustitiam omni eredenti, hoc est complementum, & consummatio legis, quæ in obseruantia consistit, est Christus per fidem creditus. Indè subdit: hac igitur ratione nulla differentia assignari potest inter legem Euangelicam, & Mosaicam, cum vtriusque præcepta ad sui obseruationem primariam habuerint gratiæ Christi, quæ ab initio Mundi omnibus concessa fuerat, sicut & Christus ipse occisus dicitur ab origine Mundi, quia pretio suæ redemptionis per omnia sæcula gratia communicata est, &c.

Hinc est tritissima conclusio apud Theologos scholasticos, quod omnes, qui saluati sunt in Veteri Testamento, saluati sunt per fidem Christi venturi, etenim, vt probat Mollesius, lex vetus fuit vmbra Euangelij, & Euangelica lex legem veterem adimpleuit, per ea, quæ supra dicta sunt.

Optimè

in summa de legib.
trañ. 9. cap. 4. n. 59.

Cap. 17. de spir. s.
lit. 1. 2. q. 106. art.
1. ad 3. q. 107.
art. 1. ad 2. dispus.
27. de legib. initio.

Optimè Diuus Augustinus, D. Thom., & alij communiter penès Lorcam, docent, quòd omnes Spiritus Sancti gratia ducti, tam in lege naturæ, quàm in statu legis Mosaicæ iustificati sunt, & ad pefectionem sanctitatis ascenderunt per merita futuræ passionis Christi, & successivè inter professores legis Evangelicæ computandi sunt, quòd pluribus sacræ scripturæ locis comprobare nititur, quæ libenter missa facio.

Cum igitur respectu gratiæ sanctificantis, tam inter Sanctos Veteris Testamenti, quàm non, non possit assignari vllum discrimen; & per Christum, eiusque sanctam fidem Sancti veteris Testamenti salui facti sunt, vlla ratio est assignabilis, cur Ecclesia absteineat à cultu publico eorundem per solemnitatem festorum, & per erectionem, & dedicationem Templorum; & per omnia ea, quæ Sanctis noui Testamenti præciso quolibet obstaculo conceduntur.

9. Reperiuntur in specie aliqua templa erecta in Italia ad honorem Sancti Iob, vt in Calabria præsertim in Diocesi Bonensi, & alibi; Item, Hospitalia aliqua cum hoc titulo Sancti Iob, præsertim vnum Hospitale Bononiæ, vt vldi in Calendario Bononiensi, ergo non est inconueniens si deæuo erigatur templum eidem sancto.

10. Item Romæ sunt plura templa dedicata Sanctis Veteris Testamenti vt Sancto Simeoni Propheta, Sanctæ Annæ, & Ioachino, Sancto Ioseph, & Sancto Ioanni Baptista. Item Verulis Sanctæ Mariæ Iacobi, & alibi etiam, quæ si dicantur ideo esse, quia pertinent ad Sanctos Noui Testamenti, respondemus (vt diximus supra) huiusmodi discrimen ablatum esse, eo quod omnes sancti veteris Testamenti pertineant ad nouum. Præter eandem fidem Iesu Christi, sine qua nemini vnquam contingit salus, tam in lege scripta, quam in lege naturæ, quod docet etiam Sanctus Augustinus pluribus in locis, & præcipuè de Ciuitate Dei firmans hanc veritatem, nempe in lege naturæ multos fuisse iustos Christi fide præditos, æfferetque in exemplum Sanctum Iob, conferens illum omnibus Sanctis Iudeæ, qui Christi aduentum præuenere, interque Gentes multos fideles inuenios ait hisce verbis: tum hi Deo placuerunt, pertinentes ad spirituale Hierosolymam, quod nemini concessum fuisse credendum est, nisi cui diuinitus releuatus est vnus mediator Dei, & hominum homo Christus Iesus, qui venturus in Carne sic antiquis sanctis prænunciabatur, quemadmodum nobis venisse nunciatus est, & vna eademque fides per ipsum omnes in Dei Ciuitatem, & Domum Dei in Dei templum prædestinatos perduceret ad Deum: antiquos iustos, quoniamque esse potuerunt, non nisi per eandem fidem liberatos, per quam liberamur, & nos, per fidem scilicet incarnationis Christi, & alijs in locis idem firmiter profitetur, cui & ceteri Patres non refragantur, S. Hieronymus, S. Gregorius Magnus, S. Gregorius Nazianzenus, S. Ignatius alique, quos ne prolixior sim Iliade omitto.

Lib. 18. cap. 47.

Idem Epist. 169. ad
Hilar.

Quibus tamèn non obstantibus, sum in voto, quod regulariter templum ad honorem Diui Iobi non expediat erigere, posse tamen Summum Pontificem ex speciali diplomate indulgere, vt templum ad honorem eiusdem construat.

Quoad primam partem huius mei voti, moueor ex vsu Ecclesiæ Romanæ per tot sæcula, quæ re vera non solet dare publicum cultum Sanctis Veteris Testamenti exceptis tamèn inuocationibus in litanijis, de quibus supra, etenim ab ipso exordio, quo templa erecta, & dedicata Romæ sunt, vt adnotauimus in meo Theatro Romanæ Urbis, inter Sacras Aedes nulla reperitur denominata à vocabulo alicuius Sancti Veteris Testamenti, pubescente enim Ecclesia liber Pontificalis testatur Siluestrum dedicasse Basilicam

licas à Constantino extructas, vnam Petros, alteram Paulo, et etiam Ioanni, quartam Laurentio, & aliam Liberium Beatæ Virgini Mariæ, Callistû Sanctæ Mariæ Transiberim, Damasum aliam Sancto Laurentio, Innocentium Sanctis Gervasio, & Protasio, Sixtum Beatæ Mariæ, & Sancto Laurentio, Leonem Sancto Cornelio, Gelasium Sanctæ Euphemie, Symmacum Sancto Andree, Ioannem 1. Sanctis Philippo, & Iacobo, Pelagium 11. Sancto Laurentio, Gregorium Sanctæ Agathæ, Bonifacium IV. Sanctæ Mariæ, & omnibus Sanctis, & aliæ plures, quæ per summos Pontifices erectæ, & consecratæ sunt, vt clarissimè liquet, solum sanctis noui testamenti dedicatæ, & consecratæ fuerunt, exceptis Sancto Ioanne Baptista, Sancta Maria Magdalena, & Sancta Martha, & Lazaro, vt infra videbimus inter illos, qui ab ipsa præsentia Iesu Christi sanctificari fuerunt, propterea cum Patriarchæ, & Prophetæ ante Christi aduentum dignati non sint ab Ecclesiâ hoc publico, & solemnî cultu, dicendum est non fuisse intentionis Summorum Pontificum illis cultum exhibere medijs Diuinis officijs, & templorum erectione, animus enim magis factis ipsis, quam verbis declaratur. Amplia etiam ne dum Romæ id seruatum, sed vbique locorum, vt colligimus ex scriptoribus tam veteribus, quam recentibus ipsisque Concilijs, nam Grangense saltem intorquet in Eustachium, quod Sanctorum Martyrum Basilicas contemneret. Concilium Cabilonense, vbi Sanctorum Martyrum Basilicas commemorat, Cyrillus Apostolorum Ecclesiam Hierosolymis erectam, vbi Spiritus Sanctus super Apostolos illapsus est, Nazianzenus Encomio effest Gallum, quod Mariæ Martyri Sacram ædem construeret, Mæsenus de Ecclesiâ Theodoræ nuncupata loquitur, Chrysostomus plura de Martyrum templis tradit, Theodoretus dicit Idolorum templa conuersa in Martyrum Ecclesias, Ambrosius habet sermonem de Basilica, quam Felix condidit Apostolorum nomine dicenda, S. Augustinus videtur cum more narrare quod Martyrum Christianorum Ecclesiæ templis Idolorum, delubrique succederent.

Neque Ecclesiâ Romana omnium Ecclesiarum caput, & Magistratu publicus Cuius dandus fuisset sanctis veteris Testamenti, omiſſet saltem vnum illorum inter serias adscribere, & tamen Gregorius Nonus nullum nominauit sanctum veteris testamenti, neque Concilium Lugdunense in suo Decreto, quod refertur &c. ergo Ecclesiâ Romana abstinet ab hoc publico, & vniuersali cultu.

Quo vero ad ipsam inuocationem, & confugium Sanctus Ioannes Chrysostomus videtur præferre nostros Sanctos Martyres Patriarchis, & Prophetis veteris Testamenti his verbis: Etenim (inquit) si qui multa præclare gesserant maiorum nostrorum atque Sanctorum Virorum nomina, prætendentes vsque ad Abraham, Isaac, & Iacob appellationem confugientes, non nihil solatijs sunt affecturi, ac magna ex horum nominum commemoratione utilitatem decerpserunt; multo magis nos non tantum nomina, sed ipsa, quæ decertarunt Corpora prætendentes, Deum propitiū, & benignum habere poterimus, & placatum. Et forsitan id clarius expressit Sanctus Basilius Magnus præclara hæc Anthiteſi veteris, & noui testamenti vsus: Cum Iudaicè moriebantur, abominabilia erant morticinia, cum pro Christo contingit mors, pretiosæ sunt reliquæ Sanctorum eius. Antea dicebatur sacerdotibus, & Deo dicatis, non contaminabitur ex aliquo mortuo: & si quis contigerit mortuum, immundus erit: & hoc. Laua eius vestimenta. Nunc autem qui contigit ossa Martyris, quandam sacificationis societatem assumit, ex gratia corpori insidente. Sanctus Ioannes Damascenus assignat discrimen inter corpo-

rascu

Leg. 1. si rem Rat. habere, & l. pro ha rede ff. de acquirenda hereditati, & l. reprobenda C. de iustit. & cap. Dilecti filij 2. de appel. lat.

Epist. ad Episc. Armeniæ.

Can. ult.

Catechisi 16.

Orat. 1. in Iulian.

Orat. in Theodor.

Hom. 1. 28. ad Pop.

Antibor.

Lib. 8. ad Grecos.

Lib. 1. Epist. 5. ad Felic. Episcopum.

Lib. 8. de Cinitat.

Dei cap. 28.

In cap. conquest. de

serijs.

De Consecr. distint.

3. Can. pronuncian.

Homil. 7. ad Pop.

Antioch.

Exod. 32. 13. & Ba

rub. 23. 2.

In Psal. 115.

ta, sed reliquias sanctorum veteris Testamenti, & noui, ex caeremoniarum, & rituum diuersitate: Non aedificabantur (ait) olim hominibus templa, nec iustorum mors letitia, & gaudio, sed dolore, & lacrymis celebrabatur, & quimortuum attigerat, habebatur immundus, etiam si Moysen ipsum attigisset. Nunc autem sanctorum monumenta Populi concursu celebrantur. Cum luctu, & lacrymis Jacob mortuus, elatus, sepultusque fuit. At nos Stephani mortem cum letitia celebramus, quapropter aut solemnes ad memoriam, & laudem sanctorum celebritates contra legis antiquae morem institutas tolle, aut Imagines eorum, quas contra legis preceptum tu fieri asseris, admitte. At huiusmodi celebritates sanctorum tolli non possunt, cum Sanctus Apostolorum, & Diuinorum Patrum chorus eas fieri iubeat. Ex quo enim Deus verbum caro factus est, nobisque similis praeter peccatum, in omnibus esse voluit, & sine confusione cum carne nostra coniunctus est, & carnem sine commutatione diuinam reddidit, mutua minimeque confusa, tam Diuinitatis eius in carnem, tum carnis in Deum concessione vere sancti sumus effici. Hucusque ille. Hinc est quod Romana Ecclesia ab ipsis inenarrabilis tanti fecit Sanctos Martyres, ut ijs solum, & Sanctis Apostolis, Beatique Mariae Venerationem, & publicum cultum exhibuerit, & sacra Templa dedicauerit, cuius quidem rei satis meminere Patres, & Concilia. Concilium Cartaginense v. à quo statutum fuit, ne alicui Martyri dedicaretur Ecclesia, nisi in ea fuerint eius reliquiae, aut fuerit locus passionis, aut eius habitatio, & passim à Concilijs, & Sanctis Patribus dicuntur Basilicae Martyrum. Concilium Grangrense, Cabilonense, & ex Epist. Pij Primi, ibi: cura autem Sanctorum Martyrum corpora sicut membra Dei quemadmodum curauerunt Apostoli Stephanus. Carceres sanctorum visita, ne aliquis tepescat in fide, Martyria Sancti Spiritu sancto proba (aduerte tamen ubi supra cum Basilio diximus, sanctos Apostolos cum letitia sepellisse Stephanum, & hic ubi Pius Primus praecipit Iusto, ut quemadmodum fecerant Apostoli erga Sanctum Stephanum, ipse ageret cum Martyrum corporibus, non esse contraria ijs, quae habemus de planctu magno eorundem, etenim, ut me legisse memini, iste planctus magnus erat iustarum persolurio, & quasi Apothecosis defuncti celebrata in letitia, & exultatione) Sanctus Cyprianus relatus à Baronio: Denique ait dies eorum, quibus excedant adhorate, ut commemorationes eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus. Idem etiam seruauit, ut refert idem Baronius ex Gregorio Nysseno in natalitijs Sanctorum Gregorius Thaumaturgus his verbis: Descendit rursus in Urbem, & omni circa regionem vadique peragrata, ac perlustrata, additamentum quasi corollarium stadij sui erga nomen Diuinum instituebat apud omnes, ubique Populos sanctens, ut nomine eorum, qui pro fide certassent, Dies festi, atque solemnes Conuentus celebrarentur, cumque alij in alium locum corpora Martyrum deduxissent per anniuersarij circuli ambitum congregati latabantur in honorem Martyrum ferias agentes. Hucusque Nyssenus. Quem quidem morem ab Apostolis mansisse litteris prodit Clemens Romanus, & Sanctus Augustinus ea nimirum occasione, quod veneranda Martyrum corpora sub Altari recondi consueuerint iuxta illud Ioannis: vidi sub Altare Dei animas interfectorum propter testimonium, quod habebant, & ita interpretari sunt omnes ferme Patres tam Latini, quam Graeci, ut refert etiam laudatus Baronius, qui hae memoriae consignauit: ex praedicta (inquit) nota dierum natalium sanctorum Martyrum pro commemorationibus faciendis, Martyrologij scribendi prouenit occasio, cum

Orat. 2. aduersus Iud temporis Iconoclastas prope medium.

Mum. 19. 11.

Can. 14.

Can. 2.
Can. ult.
Ad Iustum apud Baronium annal. tom. 1. ann. 166. n. 3.

in actis Apostol. 6.

Epist. 37. ad Praxb. & Diac. Cartagina In Martyrologio c. 4 & in annal. tom. 2. anno 253. n. 4.

Constit. lib. 8. c. 19. de Ciuitat. Dei lib. cap. 10. Apocali. cap. 6. Ad ann. 275. nu. 2.

Et in Martyrolog. cap. 4.

enim frequens esset Martyrum numerus (decem enim illis, quas numerant persecutionibus, in vnaquaque Prouincia necaros fuisse quamplurimos nemo poterit dubitare) neque in Chartis Ecclesiæ singulorum nomina, & Dies, quibus Martyrium consummassent, notata haberentur, ex eisdem Ecclesiasticis monumentis pridie dies natalis (vel hodie fit in Martyrologio) annunciabantur in Ecclesia quorum natalitia recensenda essent die sequenti, eorumdenque vna cum sacrificio foret commemoratio facienda, eiusmodi Ecclesiasticas tabulas, quibus singulorum Martyrum natalitia conscripta haberentur fastos fuisse appellatos, optimè eruditeque notat Pamelius, ille enim in libro de corona Martyris hæc ait.

*In dicta Epist. 37.
Cypriani.*

*Inter Consil. consil.
40. quæst. Moral.
Iuridic. quæst. 300.
à num. 24. ad n. 27
28. & sequen.*

*De vitiis initu vi-
tae eiusdem Bonifa-
cii.*

*De Miss. Missa
lib. 3, cap. 10.*

*De ritibus Eccle-
sia Catholica lib. 2.
cap. 15, num. 3.
à num. 29. usque
ad 31.
Instit. moral. par. 2.
lib. 5. de 4. Decalo-
gi præcepto cap. 6.*

Can. 7.

*De Consecrat. dist.
prima Can. 24.*

Habes tuos census, tuos fastos, nihil tibi cum gaudijs. Hactenus Baronius, quem, & alios plures scriptores antea scres de hoc ritu à primordiis Ecclesiæ Romanæ laudauerunt, ex recentioribus Molfesius, & Pasqualigum, qui item subdit: modus enim hic antiquus canonizandi sanctos fuit prius introductus quoad Martyres, quàm quoad Confessores, de eis enim, & non de his Ecclesia ab initio festum celebrare cepit, & post multos annos à Christianæ religionis fundatione in Pontificatu Bonifacii IV. nempe anno 608. ignorabatur fuisse generaliter constitutos dies festos pro sanctis Confessoribus, ex quo cum ab eodem Bonifacio Pantheon in honorem Beatæ Virginis, & omnium sanctorum consecraretur, ritulus fuit ei datus sanctæ Mariæ ad Martyres, nulla habita sanctorum, confessorum commemoratione, Platina, Innocentius III. & ex eadem ratione in Canone Missæ sanctorum, & sanctorum Martyrum memoria tantùm, & non confessorum recensetur, quia tempore quo idem Canon fuit compositus, nullum festum de sanctis confessoribus celebrabatur, & quod hæc sanctorum Martyrum commemoratio in Canone Missæ sit vetustissima, scribit quoque Durantus. Vide eundem Pasqualigum, qui post Molfesium successivè ponit, quando Summi Pontifices inciperint Canonizare Sanctos Confessores, qui primi canonizari fuerint ante Alexandrum Tertium, & Innocentium Tertium, & quomodo veteres, & antiqui Patres Ecclesiæ Latine canonizati fuerint, dicit Azorius: Eos post felicem exitum cepisse coli, & celebrari communi Episcoporum, & Clericorum, & Laicorum consensu. Accessit etiam Ecclesiæ Romanæ expressa, vel tacita quorundam auctoritas, quo verò ad secundam partem dictæ assertionis, videlicet consecrationem templorum, & Altarium fieri solitam cum Reliquijs Martyrum, sufficiat testimonium septinæ synodi generalis, ibi: *quæcumque ergo templa consecrata sunt absque reliquijs martyrum, ex ijs fieri statim reliquiarum depositionem cum consuetis precibus, qui autem templum consecrat sine sanctis reliquijs deponatur, ut qui Ecclesiasticas traditiones transgressus sit: Eas certè in consecratione exigit Vigilius Papa. Verum quidem est hos quidem, & alios canones obsoletos fuisse, & templa consecrari etiam solita sine reliquijs: Secus tamen dic de Altaribus, quæ vel saltem cum Antimenijs, & quandoque etiam cum particula consecrata Corporis Domini Nostri IESV Christi, ac in archila reposita delibuta sunt sacro oleo, quod tamen hodie prohibitum est: Hæc igitur Praxis, hic vsus celebrandi festos dies, & erigendi templa, servatus ab Ecclesia Romana ab ipsis primordijs per tot sæculorum decursum omnino excludit sanctos veteris Testamenti, nam in dicta serie neque de vno legitur, quod Ecclesia Sancta Dei exhibuerit huiusmodi cultum, cum etiam à primordio in ipsa Ecclesia orientali erga Beatam MARIAM Virginem, Sanctos Apostolos, & Sanctos Martyres item, & primos Confessores viguerit huiusmodi mos omnino intactus, & illibatus.*

Adno-

Adnoto tamen, quod non sine impulsu spiritus Sancti Ecclesia Latina, abstinit à dedicatione, & consecratione templorum in honorem Sanctorum veteris Testamenti, ne forsitan sequioribus seculis maiorem ansam darent Hæreticis Magdeburgensibus, qui cum obijciant Catholicis, quod per consecrationem templorum Iudaizent eo, quia videntur adhuc seruare caeremonias veteris legis, quæ iam cessarunt, eo magis si in honorem Sanctorum veteris Testamenti Ecclesia consueuisset Templum consecrare, detraxissent Christiano nomini omnino existimantes Ecclesiam Iudaizare. Malè tamen id obijciunt, quia non est Iudaizare seruare ea, quæ aliunde debita sunt, quam ex veteri lege: Vnde Cardinalis Bellarminus: caeremoniæ (inquit) propriæ Iudæorum, & quæ cessauerunt, nec seruari possunt sine peccato, sunt illæ, quæ institutæ erant ad aliquid significandum futurum in Christo, vel in Ecclesia. Illæ enim si nunc seruarentur falsam haberent significationem, & proinde falsæ fidei protestationes essent, vt quia Agnus Paschalis significabat Christi Passionem futuram, si quis nunc Agnum eo ritu immolaret, profiteretur Christum non dum esse passum, quod est contra veram fidem. At Caeremoniæ quæ fundantur in ratione naturali, vt flectere genua, tundere pectus, & similes, non sunt propriæ Iudæorum, etiam si ab illis quoque adhiberentur, nec ad legem caeremonialem, sed ad moralem, pertinere videntur, & ita dic de caeremonijs, quæ adhibentur in consecratione Templorum, hæc autem dicta sunt incidenter contra Magdeburgenses nostras consecrationes templorum impugnantes, & imputantes à Iudaismo desumptas, Caterum vt ad mentem redeam, adeo Ecclesia templa erexit Sanctis viris noui Testamenti, vt etiam abstinerit à dedicatione templorum in honorem Angelorum. Sanctus Augustinus ita habens, non ne si alicui Sancto Angelo excellentissimo de lignis, & lapidibus faceremus templum, anathematizaremur à veritate Christi, & ab Ecclesia Dei; quoniam Creaturæ exhiberemus eam seruitutem, quæ vni tantum debetur Deo; vbi Sanctus Augustinus intelligit de cultu, & adoratione lætitiæ, non autem de adoratione Dulxiæ. Hinc Pasqualigus dicit non posse erigi Basilicas Angelis, & Sanctis quorum nullam habemus reliquiam, sed memoriam, nam huiusmodi erectio tenderet ad fallendum; repræsenteret enim memoriam, quæ non adesset, posse tamen erigi in honorem, & in ordine ad cultum ipsi debitum, aduertit tamen esse dedicauda in honorem Angelorum templa ob aliquam apparitionem, sicut fuit factum in Monte Gargano in Apulia in memoriam Sancti Michaelis Arcangeli, addo ego, & Romæ ob apparitionem factam tempore Sancti Gregorij Magni super molem Adrianam, siue etiam in summo circo, videlicet ad S. Angeli in foro Pisciū quod idem Pasqualigus, quamuis de Auctore sileat, sumplit à Duranto. Si igitur vbi nulla est memoria apparitionis Angelorum non sunt consecranda templa in eorumdem honorem, quanto magis abstinendum erit à dedicatione Ecclesiarum in honorem Sanctorum veteris Testamenti, vbi neque reliquæ, neque aliquid aliud memorabile habentur, Quantalibet enim sanctitate præfulgeant adhuc infra Choros Angelorum sanctos.

Neque enim Ecclesia Romana præferendo in hoc cultu Sanctos noui Testamenti sanctis veteris Testamenti adducta est sine magna ratione, & fundamento, tam sacrarum scripturarum, quam etiam Theologorum, & Canonistarum. Etenim scripturæ sacræ docent statum sanctitatis perfectum fuisse, & esse in nouo Testamento. Apostolus, quanto tempore hæres paruulus factus est, nihil differt à seruo, cum sit Dominus omnium, sed sub tutoribus, & actoribus est, vsque ad prænitum tempus à Pa-

Cent. 4. cap. 6.

De Cultu Iustorum
lib. 3. cap. 3.

.nol. the.

Libro contra Maxi-
mum. argumento Vno
de ino de Spiritu
Sancto.De Sacrificio Missæ
tom. 1. tracl. 1. de lo-
co in quo offer. &c.
quæst. 437. num. 8.De Ritibus Eccle-
siae Catholicae lib. 2.
cap. 42.

ad Galat. 4.

à Patre, quam quidem parabolam explicans idem Apostolus subiungit. Ita & nos cum scilemus Paruuli sub elementis Mundi huius reamur tenentes, at ubi venit plenitudo temporis mihi Deus filium suum in Mundum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redimeret, & adoptionem filiorum reciperemus. Vnde Sancti Patres colligunt ex hac auctoritate maiorem perfectionem status gratiæ, quam status legis scriptæ. Sanctus Ambrosius: qui autem estis filij Dei: videtur docere Iudæos nomine tenus dictos fuisse filios Dei adoptiuos, & nos re, & nomine, quorum adoptionem dicit figuratam in illis. Idem Paulus: Non enim acceperitis spiritum seruitutis, &c. super quæ Chrysostomus concordat interpretantes adoptionem Christianorum perfectâ figuratam in imperfectâ Iudæorum. Consentient Theophylactus, & Oecumenicus in eandem Epistolam in illis verbis: in quo clamamus Abba Pater, idem Theophylactus super illis verbis, qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt, & in illud eiusdem Ioannis: gratia autem, & veritas per IESVM Christum facta est. Plura congerunt in eundem sensum sancti interpretes, qui videri possunt relati à Cornelio à lapide. Sicut igitur figura cedit figurato ita cum sancti veteris testamenti figuræ fuerint sanctorum noui testamenti, non est mirum, quod in eodem cultu Ecclesiæ Romana præferat illis sanctos noui testamenti.

Hinc est quod Alexander de Ales, Dominicus Sotus, & alij qui illos sequuntur, affirmant antiquos Patres veteris Testamenti, neque plenè, neque perfectè nomen filiorum Dei meruisse, etenim quamuis essent hæredes Regni Cœlestis, non statim in illud admittebantur, vel videretur Alexander, erant filij Dei in potentia, non in effectu. contra quos licet Vasquez insurgat, asserendo ad perfectam adoptionem sufficere ius ad hæreditatem Regni, quam consecuturi erant expectato Primogenito viuorum, & mortuorum, cum adoptio possit consistere sine consecutione hæreditatis, attamen pace Vasquez, non videtur bene impugnasse præfatos Theologos, qui pro se habent testimonia scripturarum, & ad id quod ipse notat de adoptione, quæ potest stare sine hæreditate, respondemus, quod cum filiatio, & hæreditas sint correspondiua iuxta illud, filius ergo hæres, & corresponditorum eadem sit natura, laudati Theologi bene arguerunt à filiatione ad hæreditatem, & è contra, videtur enim quod ex aliqua parte connotante non totalem perfectionem adoptionis illis hæreditatem regni fuisse dilatam, ut accipiendam à Christo, qui erat Primogenitus, ut diximus, viuorum, & mortuorum per quem perfectâ, & consummata fuit filiorum adoptio per mortem, & passionem ipsius, & propterea sine ea non habebant ius strictum, & proprium ad dictam Regni hæreditatem, at non sic Sancti noui Testamenti, qui cum sint post aduentum Christi, illiusque passionem, & mortem statim, ac defuncti sunt ad Regni Cœlestis hæreditatem admittuntur. Neque est dubitandum, quod gratia, & charitas vberius infundatur Sanctis nouæ legis, nam sunt in tempore plenitudinis gratiæ, sunt in tempore Sacramentorum nouæ legis, quæ Christus Dominus in situit, conferuntque gratiam ex opere operato, ubi vetera tantum adumbrabant gratiam dandam per fidem Christi venturi, & ex opere operantis tantum. Idcirco hæc nouæ legis Sacramenta vocantur plena, illa vacua, ut meritò nostra per Prophetam vocentur fontes: Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris, vnde Concilium Tridentinum dicit, quod Christus IESVS tamquam vitis in palmites, & tamquam ea per in membra virtutem infudit, quare optima ratione Ecclesiæ Romana absti-

Cit. Epist. ad Rom. 8

*Lib. primo in Ioan.
cap. 14.*

*Epist. ad Rom. 8.
item in Ioann. loco
laudat.*

*Tertia part. M. 5.
in 4. sentent. dist. 2.
quæst. prima §. 6.*

Isaia 12.

Seff. 6. cap. 16.

abstinet à Canonizatione, & à solemnitate, & templorum erectione ad honorem Sanctorum, veteris Testamenti, vt optimè probant Cardinalis Turrecremata, Augustinus Triumphus, & Sanctus Antoninus Archiepiscopus Florentinus, cuius verba vt compendiosiora huic meo voto inferenda duxi. Sciendum inquit, quod nullus Patrum veteris Testamenti est Canonizandus à Papa, & ratio huius est secundum Augustinum de Ancona, quia causa semper præcedit effectum suum, & non sequitur, sed fundamentum, & causa omnium Sanctorum fuit Christus, ipse est enim Sanctum Sanctorum, vt dicitur Danielis nono, nullus ergo debuit Canonizare pro Sancto, qui fuit ante Christi Natiuitatem. Appellat tamen Ecclesia illos Sanctos, & eorum sanctitatem exemplariter proponit imitandam, nec non orationibus eorum se commendat, eorum tamen sanctitatem non solemnizat, seu canonizat. Secunda ratio, quæ tamen includitur in prima est, quia Sancti Patres veteris Testamenti quancunque sanctitate pollerent, non fuerunt in tempore plenitudinis gratiæ, quæ per Christum facta est, sed plenitudo gratiæ in illa lege quasi tenebatur inclusa figuratiuè, vnde Augustinus in libro de Symbolo super illud: Domum tuam decet sanctitudo, dicit, quod nullius solemnitate Ecclesia solemnizat, priusquam Dominus Sanctitatis fundetur, & ideo in tempore plenitudinis gratiæ potius sanctitatem Beatæ MARIE, & Ioannis Baptiste Ecclesia solemnizat, quam alicuius alterius, quia illa Sanctum Sanctorum generauit, & iste digito demonstrauit. Tertia ratio quare Ecclesia illorum sanctitatem non solemnizat est, quia quantumcunque personliter essent sancti, claritas tamen diuinæ visionis eis fuit clausa, non soluto pretio humanæ naturæ per Christum, hæc ille. Cui subscribit Fagnanus bo. me. Cuius reus, & Antonius Ricciullus Archiepiscopus Cosentinus nixus auctoritate Turrecremate in eodem cap. primo dist. 3. vbi ait Sanctos veteris Testamenti veneratur Ecclesia in Litanij; dum inuocat omnes Patres archas, atque Prophetas, horum tamen festum licet Ecclesia Orientalis aliqua celebrare consueuerit, nihilominus mos iste in Ecclesia Occidentali non est receptus, nam cum soleat celebrare festum die obitus, eo quia tunc adepti sunt gaudia Paradisi, Dicit Augustinus in Sermone secundo de Sanctis, sequitur, quod cum Sancti ante Christum non adipiscerentur gaudia Paradisi, sed descenderent ad Lymbum, celebratio non poterat fieri in letitia, & Exultatione, inde reddit Rationem, cur aliqua festa ab hac regula excepta sunt. Sed reuera iste mos Ecclesiæ Romanæ in tempore ipso Apostolorum introductus ob rationes, quas supra adduximus, est in causa, quod Ecclesia non adhibeat huiusmodi cultum publicum, & vniuersalem in honorem illorum, & quia, vt diximus, fuerunt figuræ Sanctorum noui Testamenti, qui propterea hac in parte illis præferuntur. Militant, & aliæ Rationes non contemnendæ, quia Ecclesia vult semper habere similitudinem cum ipso Christo Redemptore, & ea quæ ab hac similitudine recedunt, etiam si quoad virtutes morales non includant diuinam indignationem, imò potius gratiam, nihilominus arcentur à ministerio sacrorum ordinum, & ipsius Sacrificij seruicio, nam bigami defectu Sacramenti sunt irregulares, & nihilominus possunt esse iusti, & Sancti, igitur ista irregularitas defectu Sacramenti dicitur hoc est defectu similitudinis cum Christo, qui vnicam & Virginem tantum genuit duxit.

Item etiam homicidæ quantumcunque egerint poenitentiam, sunt irregulares, & Iudices ipsi, qui sine peccato, imò cum multo merito damnant, & plebunt reos morte, sunt irregulares, arcentur à ministerio defectu lenitatis,

Cap. primo de Consecrat. dist. 3. in 3. in 3. quasit. de potest. Eccles. quest. 17 art. 2. Tertia parte tit. 22 cap. 4. §. 3. versic. sciend.

Ioan. 1.

In Capitulo Audiuimus extra de reliquijs, & veneratione Sanctorum hum. 16. in 2. parte 3. decret.

Lucubrat. Ecclesia Sacram lib. 6. de cultu, & veneratione Sanctorum reliquiarum de Sanctis veteris Testamenti cap. 7.

Capitulo debitum de bigamis can. si quis viduum dist. 34. Panor. cap. super eo de bigamis, & Turrecremata can. si quis viduum dist. 34.

tis, quæ erat virtus Iesu Christi, qui cum pateretur non comminabatur;
 & igitur Ecclesia exigit in omnibus hanc similitudinem cum Christo.
 Ea vero magis reperitur in Sanctis noui Testamenti, qui consepulsi sunt
 cum Christo in mortem, vt inquit Apostolus per Baptismum, quauis enim
 Iusti ante Christum baptizati esset baptismi fluminis, vel martyrij, Aposto-
 litamẽ omnes Christi baptismate baptizati creduntur. Quod quidẽ cum
 tunc non fuisset institutum, eò modo, quo imprimẽ characterem, in hac
 parte non videbantur habere perfectam similitudinem cum Christo, quam-
 uis non teneantur vinculo aliquo irregularitatis. Erant enim Sanctissi-
 mi, qui noui Testamenti Ecclesiam præfigurabant. Ea vt verum fatear
 videatur vna ex potissimis causis, ob quam Ecclesia abstinuit ab isto pu-
 blico cultu. Neque est contemnenda alia ratio congruentiæ, nam Sancti
 noui Testamenti dicuntur simpliciter Christianæ Religionis viri, & non
 secundum quid, vt Sancti veteris Testamenti, qui reduciue saltem, & ex
 Doctorum interpretatione potius pertinent ad nouum Testamentum, sunt
 inquam figuræ nostrorum, & miracula ipsa, quæ patrarunt, vt quodam-
 modo demonstrat Petrus sancta, qui comparat miracula nostrorum Sancto-
 rum cum miraculis illorum, hæcque demonstrat frequentiora, & illu-
 striora; vnde possumus in hanc rem dicere, quod sicut quisque magis
 efficitur amore & benevolentia erga suæ Regionis, & Patriæ Sanctos,
 vt videmus de Germanis, Hispanis, & Gallis, qui promouent canoniz-
 zationem propriorum beatorum regnorum, & non aliorum; ita Ec-
 clesia Romana affecta fuerit vii sponsa eiusdem Christi erga suos filios,
 quam erga Sanctos veteris Testamenti, quæ amuis vna ab initio Mundi, vs-
 que ad finem seculorum sit Ecclesia iustorum. Possimus hæc etiam cum
 Historia Sacre Scripturæ confirmare, etenim Naam Syrus leprosus contra
 seipsum ira ratiocinatur cum indignabatur, quod Elizeus iussisset, vt mun-
 daretur à lepra. Septies in Iordane se lauare: Vades, & lauare septies in
 Iordane, & mundaberis: numquid non meliores sunt Abana, & Pharphar
 fluij Damasci omnibus aquis Israel, vt lauer in eis, & munda. Quæ di-
 cta quamuis non apertur ijs, qui cum Christo regnant, & pro nobis in-
 tercedunt, non tamen tollunt, quod magis quis afficiatur erga suos, &
 Ciues, & Domesticos, & eiusdem professionis, quam erga extraneos.
 Quibus addenda est Censura Reuerendis. Patris Capisucchi Magistri Sac-
 Palatij Apostolici, præstantissimi Theologi, quam non tam doctè, ac
 prudenter, quàm etiam piè scripsit, videturque impressa typis Cameræ
 Apostolicæ anno 1677. in libellum eiusdem scriptoris, qui nitebatur
 probare non maiorem cultum mereri Abraham, quàm filios eius, inter
 quos recensetbat Apostolos, & ipsam Beatissimam Virgineam Mariam, mo-
 tus primatiõ ea ratione, quod niteretur auctor in legentium animos in-
 ducere per absurdam exiimationem de convenientia, si non de obliga-
 tione, ac de necessitate inducendæ nouitatis in Ecclesia Romana, circa
 publicum, & vniuersalem cultum sanctorum veteris Testamenti. Inter
 alias rationes, quas affert Reuerendis. Dominus meus pro hac censura,
 est quod Ecclesia semper perẽ se gessit in cultu Sanctorum veteris Testa-
 menti, ne Christiani ad ritus Hebraicos assicerentur, & idem dixit de
 templorum erectione, cui adimplentur oĩo præstantes Theologi, quo-
 rum nomina leguntur in calce eiusdem censuræ.

Diluenda modo nobis sunt obiecta in contrarium, quod vt ordinatè pera-
 gamus.

Præmittendum est primò, Sanctos veteris Testamenti alios spectare tan-
 tum ad vetus, alios autem tantum ad nouum. Ij, qui spectant ad nouum
 sunt

*de consecrat. di-
 Bin. 4. can. quan-
 do 145. & cau-
 sicos 146.*

In Thomasia.

sunt sanctius Io. Baptista Præcurſor Domini, Sancta Eliſabet eius mater, Sanctus Ioseph Beatiffimæ Virginis Sponſus, & Pater putatiuus Iesu Christi, Sancta Anna mater eiufdem Beatiffimæ Virginis Mariæ, Sanctus Ioachim coniux, & pater reſpectuè, Sanctus Simeon Propheta, qui accepit Ieſum puerum in vlnas ſuas, & præ gaudio exiliens, dixit: nunc dimitte ſeruum tuum Domine, Sancta Maria Magdalena, quæ vt conſtat ex Euangelioſoluit pedes Domini, & capillis ſuis terſit, & præ virtutis poenitentia, & eximij amoris metuit ſuorum peccatorum indulgentiam ab ipſo Redemptore, Martha ſoror eius, quæ tam ſollicitè miniſtrauit Domino, S. Lazarus, & Sancti Innocentes, qui ab Herode necati ſunt, Sancta item Maria Iacobi, & ſiquæ alia piæ mulieres.

Sancti vero, qui tantum pertinent ad vetus Teſtamentum reſcenſentur Sancti Prophetae, & Patriarchæ, & alij, vt Sanctus Iob, qui longè præceſſerunt aduentum Ieſu Chriſti, quamuis non nulli Theologi, vt ſupradiximus, velint omnes Sanctos veteris Teſtamenti reduciue ſaltem pertinere ad nouum, & alij etiam dicant ſimpliciter ad nouum ſpectare.

Premitto ſecundo, quod Romana Eccleſia exhibuit publicum cultum Sanctis veteris Teſtamenti ad nouum pertinentibus, quamuis quoad Sanctum Iosephum, & Annam, & Ioachim, non ab initio Eccleſiæ habemus dedicata Tempia, & præſcriptus cultus templorum erectione, Romæ enim ſæculo ſuperiori non reſcenſebatur Templum aliquod dicatum ad honorem Sancti Ioseph, & Sanctæ Annæ à tribus ſeculis, & quoad Sanctum Simeonem Prophetam aderat hic Eccleſia Parrochialis, quæ erat rituali Cardinalitij ſuppreſſi à Sixto V. cuius memoria pariter à tribus ſæculis legitur ad noſtram memoriam inter Vbis ſacræ Monumenta. Sancti Innocentes ideò ab ipſis Catholicæ Eccleſiæ cunabulis publico, & ſolemniori cultu dignantur, quia in quolibet eorum mortui ſunt Chriſtus, pro quo necati ſunt. Hinc diſtinguo, & dico Sanctos veteris Teſtamenti, quorum Eccleſia ſolemnizat feſtum, & erexit templa ſpectata ad nouum, veluti vel conſanguineos, vel affines, vel cognos, & contemporaneos Ieſu Chriſti, de Sancto autem Simeone Propheta, vt aduertit Oſauus Panſolus ad illam Eccleſiam in Regione Pontis, quamuis ad honorem ipſius ſancti Prophetae dedicata ſit, non tamen ibi ſolemnizatur eius feſtum, ſed tantum feſtum Purificationis Beatiffimæ Virginis.

Premitto tertio, quod Religioni Carmelitarum induſerunt Summi Pontifices cultum Sanctorum Eliæ, & Eliſei ex peculiari privilegio conſeſſo eidem ordini, quidquid ſit de antiquioribus à ſan. mem. Gregor. XIII. & quidem magna ratione motus fuit idem Pontifex ad huiusmodi indulgentiam concedendum, nam cum iſte Ordo Carmelitarum fuerit inſtitutus ab ipſo Propheta Eliâ, & à ſancto Eliſeo cultus, & auſus, & adueniens poſtea per Chriſtum gratiarum plenitudinæ iſdem eiufdem Ordinis Religioſi dederint poſtea nomina ſua Ieſu Chriſto, & ſucceſſivè viſque ad confirmationem Apoſtolicam divinæ contemplationi vacauerint, benè adepti ſunt confirmationem Ordinis ab ipſo Alexandro Tertio, ex quo ab Oriente in Europam adducti ſunt ab Alberto Patriarcha Hieroſolymitano, cum Prior eſſet Carmeli, Cyrillus natione Græcus, ita vt Summi Pontifices eodem nomine Religionem confirmaverint, poſitis ob continuatum exercitium ſub nomine eiufdem ſancti Eliæ, quam ad inducendam diuerſitatem aliquam in Eccleſia latina circa eorundem ſanctorum generationem: hi enim Patres erant, & habebantur cultores Carmeli, & Orientales, & præpterea ſub eodem titulo Eliæ, & Eliſei confirmati fuerunt, & ſucceſſivè dignati, vt iuxta uſum Carmeli cultum exhiberent ſanctis Patriarchis.

Genibrardus in Alex. III. & Innoc. III.

Premittit

Premitto quarto. Nonnullas Ecclesias, quæ sanctorum Patriarcharum, & Prophetarum veteris Testamenti in Europa reperiuntur easijs, quæ spectant tantum ad vetus, originem habuisse, imo & ipsam fundationem ab ipsis Græcis, vt Venetijs, vbi plures familiæ nobilissimæ gloriantur se trahere originem ab ipsa Græcia, præsertim cum esset Sedes Imperatorum Orientis; & de Templo ibidem s. Zachariæ Prophetæ excitato, quod domino missum fuit Angelo Participatio IX. Venetiarum Duci corpus eiusdem s. Prophetæ ibidem reconditum, meminere Petrus Iustinianus idem refert in Iustiniano Participatio Duce XI. In Calabria vero, & in Apulia notū est cuique constituisse Græcos, vnde ipsa Calabria magnæ Græciæ nomen nata est, tolerauit itaque Sedes Apostolica huiusmodi ritus, multa enim facta tenent, quæ de iure fieri non possunt.

Premitto quinto; quod Ecclesia non celebrat memoriā Boni latronis, quāvis spectet ad nouum Testamentum, nam non omnia, quæ liceat interdum expediunt, nec honesta sunt, vt firman Albericus de Rosate, qui laudat speculatorem.

Ad primum circa officium sancti Iob. Respondeo huiusmodi concessionem esse raram, & non communem, ac proinde non valere argumentum à singulari ad vniuersale, neque à simili, quod alioquin esset validū argumentum per legem illud ff. ad legem Aquiliam, nisi diuersitatis ratio intercederet, vt hic.

Ad secundum celebrantur quidem dies festi, sed frequentius in Ecclesijs Orientalibus, vel ab Orientalibus fundationem habentibus, & ex tacita tolerantia Sedis Apostolicæ, quo vero ad Patres Carmelitas ex peculiari priuilegio Ordinis, quod non debet extendi, cum sit odiosum Iuri Communi, sed stricte interpretandum, præterquam quod priuilegium non egreditur personas priuilegiatas.

Ad tertium Pictæ Imagines in Cæmeterijs factæ fuerunt non ad solemnizanda festa, vel maximè, quod tunc non erant instituta, sed ad imitandas virtutes, quibus in sacris litteris sancti huiusmodi commendantur, vt expressum est in sancto Iob.

Ad quartum. Cultus exhibitus reliquijs sanctorum veteris Testamenti à primis Christianis arguit quidem sanctitatem, sed non solemnitatem, quæ pertinet ad Institutionem Ecclesiæ, & ad ipsam Canonicam recognitionem factam, & faciendam per Summos Pontifices, ita quandoque Populi decepti sunt venerando pro sancto cbrum, de quo est Textus, & etiam publicum latronem, hæc vero approbatio quandoque est tacita ratione tolerantie. Cultus item reliquiarum sanctorum veteris Testamenti, qui tantum ad vetus pertinebant suis ciuilibus, quædam veneratio, & iustarum persolutio per propinquos, seu amicos familiares non autem sanctis authenticæ approbatio, maximè quod contractare Cadauera in sacris litteris prohibitum esset.

Ad quintum. Deus iussit amicis Iob; vt implorarent eius intercessionem, quasi petendo veniam de tentationibus, quibus sanctissimum Iobum laeserant, potius induentes hostes, quam amicos, & verè consolatores, ad autem, vt ex hac intercessione exhiberetur cultus publicus, & vniuersalis. Addimus tamen diuerso modo tunc imploratos sanctos veteris Testamenti, quàm noui, etenim quod nec possent ante Christi aduentum exli aditu potiri, nec Deum videre, nec viuientium precesiones ordinariè percipere, vt probat Raphael della Torre, non dum consuetudine his formulis inuocari, Sancte Abraham, S. Iſaach, S. Iacob &c. Orate pro

Hist. Tenet. lib. 1. pag. 9. pag. 9. num. 10. anno Domini 809. Petrus Marcellus in eodem Duce de Gestis Venet. pag. 7.

In suo Diction. litt. l. verbo licet. par. 1. tit. de Testam. §. 10. vers. porro.

Leg. 1. à Titio ff. de verb. obligat.

Cap. Priuileg. de Priuilegijs in sexto.

In Cap. Audiuimus de reliq. & venerat. Sanctorum.

2. 2. quæst. 83. art. 4. disp. 5. in S. Thom.

pro nobis, sed illorum dumtaxat meritis in orando Deo interponi, quo
facilius his quasi intermedijs deprecationum deprecationes Deus exau-
diat, ita enim habetur Deuteronomij: neque auferas misericordiam
tuam à nobis propter Abraham dilectum tuum, & Isaac seruum tuum, & Israel
Sanctum tuum, nos vero Christiani invocamus post mortem
eorum Sancti Petre, S. Pauli &c. Orate pro nobis. Cur vero ita fi-
ret dicit idem Raphael loco laudato, quia non dum erat illis propalata
Sanctorum via, non dum Deo fruebantur, unde non erat unde scire-
orationes nostras possent præcisa reuelatione per Angelos illis facta,
sua ordinatione diuina iuxta tradita per illum, negantibus tamen alijs,
quoniam ad Sanctos Machabæos, ut constat ex oratione vigesima Sancti
Gregorij Nazianzeni, quæ legitur in Breuiario Romano Kalendis Au-
gusti non videntur per eam approbari solemnitates Sanctorum Veteris
Testamenti, imò potius videntur rejici, dum ibidem subdit idem Naza-
nzenus, quod idem Machabæi apud multos non erant in honore, quia
illud certamen post Christi aduentum non susceperant, sed quia subie-
runt Martyrium pro religione, & quia valde probabile dicitur, neminem
eorum, qui ante Christi aduentum martyrio consummati sunt, id sine fi-
de in Christum consequi potuisse: requirit ergo hæc duo in Sanctis Ve-
teris Testamenti copulari, ut celebrari possit memoria, Martyrium
scilicet in testimonium religionis, & fides in Christum venturum, quæ
putat fuisse in Machabæis falsis Martyrum merito adscriptis.

Sanctus Bernardus alio modo respondet ad quaesitum fratris Hefcelini sui,
ordinis, ut antea Fulconis Sparacenensis Abbatii ibi: puto quod arbitre-
tur indignum quamlibet laudabili morte, quæ Christi mortem præ-
cederet, diem festum impendere, præsertim, cum ante illam saluterant
passionem, non sedula gaudia, sed claustra tenebricosa quoque morien-
tes exciperent. Sancti Machabæos ideo (ut dictum est) excipiendos iudi-
cauit Ecclesia, quoniam quod eis negabat tempus, contulit martyrij ge-
nus.

Ad sextum. Præstat cultum publicum ex privilegio particulari, vel ex ta-
cita tolerantia Sanctis, qui spectant tantum ad vetus, concedo, præstat
publicum cultum iure ordinario, nego, ergo præstandum esse Sanctis il-
lis simpliciter cultum publicum, & vniuersalem dico non sequi, & idem
nego consequens.

Sanctus Bernardus loco laudato alio modo respondet, nam diuidit Sanctos
Prophetas, & Patriarchas, martyresque Veteris Testamenti, qui longè
præcesserant aduentum Iesu Christi, & Sanctos Veteris Testamenti, qui
fuerunt in tempore eiusdem Redemptoris, quos ego dico pertinere ad
nouum Testamentum, hoc est Sanctum Ioannem Baptistam, Sanctum Si-
monem, & Innocentes, & cum horum omnium pretiosa mors fuerit in
Colpectu Dei maxime Esaiæ, & Zachariæ Martyrum, qui iunctissimi
fuerunt in tormentis, cur de his cum pretiosa pariter in Colpectu Dei fue-
rit mors, Ecclesia festum non instituit, ut de Sancto Ioanne Baptista de
Sanctis Innocentibus, & alijs qui spectant ad nouum, respondet, quia
ijs breui exemptio à tenebricoso illo Claustro lymbi instabat, & prop-
terea eorum mors cum lætitia, & exultatione subsequuta est, at Sanctos
Veteris Testamenti, qui longè præcesserant aduentum Redemptoris, &
ideo diuturniori tempore mancipandi erant illo carcere, mors decessere
solebat, doloreque, & tristitia afficere ingentibus, & propterea de illis
quantumvis Sanctis peracta non fuit memoria, sicut de istis non solum
inquit ipsos (hoc est Machabæos) sed et qui fortè vix iam cum car-
ne manifestata mortem morte sua præuenessunt, siue morientes in ipso,
sicut

sicut Simeon, & Ioannes Baptista: fuit etiam pro ipsa, sicut Innocentes: quos alia ratione licet ad Inferos, & ipsi descenderunt, ritum nihilominus solemnem veneramur. Et Innocentes quidem, quoniam iniustum profecto fuit Innocentiam pro iustitia morientem, vlla, vel presenti gloria defraudari. Ioannes quoque sciens, quod à diebus suis Regnum Caelorum vim patitur, vnde & clamat: agite poenitentiam, appropinquet Regnum Caelorum, simulque videns se vitam prolius lecuturam mortem lætas excepisse, quod utique ab ipso Domino moriturus sciscitari sollicitus fuit, ac certificati meruit. Nam cum per Discipulos eum interrogasset: tu es, inquiens, qui venturus es, an alium expectamus? post enarrata plura miracula, audiuit, & beatus, qui non fuerit scandalizatus in me. In quo nimirum verbo significatur se Dominus moriturum, & tali morte, quæ posset Iudæis esse scandalum, gemitibus stultitia. Ad hanc vocem sponsi, gaudens amicus sponsi alacri animo præcessit, quo & illum in proximo esse venturum, iam dubitare non potuit. Porro qui lætus, & tam lætus potuit mori, potuit, & lætam sibi memoriam promereri. Sed & senex ille etiam plenus virtutum, quam dierum morte iam propinqua vitam baiulans in manibus, aiebat: Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace, ac si diceret securum descendendo in carcerem, qui tam præsto meum sentio Redemptorem. Et hic ergo, qui tam securo iucunditate moritur, merito in Ecclesia celebrari cum gaudio memoratur, cæterum illa, qua ratione mors festiva reputabitur, quam nulla gaudiorum festiuitas comitatur? aut vnde gaudium sumeret moriturus, qui se, et ad infernales descendere tenebras certus erat, nec certi quæ ipsam secum ferebat, vnde in proximo de sui liberatore consolaretur. Inde est quod vnus Sanctorum eum audiret: dispone Domine tu, quia morietis tu, & non viues, conuertit se ad parietem, & fleuit fletu magno, atque ira impetravit ex ore mortis aliquam dilationem. Hoc denique & miserabiliter plangebat dicens in dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi, et paulò post non videbo Dominum Deum in terra viuentium, & alia similia hucusque Bernardus.

Ad septimum. De duplici Canonizatione nempe scripturæ sacre, & summi Pontificis; respondeo summi Pontificem proprie canonizare si canonizatio Sanctorum secundum hanc inuentum est Canonicè, & regulariter instituitur, quod aliquis pro Sancto honoretur, puta vt omnes Canonice idem doceant, quod fiat pro eo solenne officium sicut pro alijs Sanctis eiusdem conditionis, vnde si canonizatio accipitur pro decreto, quod permittitur vniuersæ Ecclesiæ sollemnitas illius Sancti Canonizationis nullum est dubium, quod ista est summi Pontificis tantum, cuius est illud decretum, & quidem infallibile tanquam ex cathedra pronunciatum.

Deus autem iudicando illis Sanctis veteris testamenti manifestauit quidem eorum merita sunt enim Sanctissimi, & inuocandi in opportunioribus, sed non propterea sequitur in se congruentia solemnizandi eorum festa, officiorum celebratione, & templorum erectione, quod Romana Ecclesia ob allatas rationes nunquam præstitit. Vidi Missalia, et officia, seu Breuiaria diuersa, diuersorum etiam ordinum regularium ab anno 1500. circiter vsque ad nostram memoriam, & quamuis in Calendario siue mensibus reperiantur nomina suis diebus assignata aliquorum iustorum veteris testamenti pertinentium ad verum testamentum, non tamen in his missalibus assignatur missa de illis, neque in his Breuiarijs officium. Possumus insuper addere, quod quamuis ab initio Mundi sit vna Sancta, & Catholica Ecclesia, sicut in presentiarum etiam est, & erit vsque ad finem sæculi, nota tamen Apostolicæ conuenit solum Ecclesiæ noni te-

flamen

flamenti, nam sequitur Doctrinam Apostolorum scriptam, & non scriptam, & propterea in cultu decernendo consuevit Romana Ecclesia Sanctis noui testamenti illi decernere, vt notissimū accidit legenti Ecclesiasticam historiam. Bellarminus autem quando dixit loco citato Sanctos veteris testamenti canonizatos ab ipso Deo, voluit tantum ostendere contra Hæreticos, qui canonizationes impugnant, & solemnitates Catholicæ Ecclesiæ irritant, eas habere fundamentum in Veteri Testamento, nec esse humana signenta, & inuentiones Ecclesiasticorum, non quod re vera sentiret illam laudem, quæ legitur in Ecclesiastico fuisse canonizationem hoc est decrerum solemnem, quo permittitur Ecclesiæ illorum venerationi cum maxime detinerentur in loco miseræ. Verum & alia ratione ostendo illam laudem non fuisse veram canonizationem prout fit ab Ecclesia, nam canonizare ex primæua institutione aliud non fuit, quam referre in Canonem Misse Canonizari nomen, vt colligo ab Hidelberto Carmenfi Episcopo, quem laudat Durantus.

Lib. 2. cap. 44. n. 7.

Idem dum memoras Sanctos humerale necesse

Quod his Sena Patrum nomina scripta geris

Pectus enim legion, scapulas humerale regebat

Præfatus intrantis imperia patri

Nos etenim gerimus legion cum nomina Patrum

Circa principium Canonis exprimimus

Nos humeralis onus gerimus, cum nomina Patrum

Hac in parte Sacri Canonis inferimur

Ad VIII. Concesso, quod Sancti Veteris Testamenti haberent gratiam habitalem illa tamen non erat quodammodo comparanda, cum gratia Sancti noui testamenti quæ plenior est, cum sumus in tempore plenitudinis gratiæ, & data illorum iustitia nulla res remouetur eos ab ingressu Regni, reduci tamen solum gratia Sancti Veteris Testamenti spectat ad nouum vt optime probat Medina post Diuum Augustinum, & Sanctum Thomam. Cum enim gratia per fructus legis Evangelicæ, quem fideles noui testamenti iure quodam hæreditario vindicare possunt, sequitur quod quicumque ante gratiam consecuti sunt, quodammodo ad nouum testamentum pertinere dicantur, etiam quia Christus Dominus causauit gratiam illam in genere causæ finalis, nostram, verò in genere causæ efficientis, & hoc solum discriminis assigno præter alia quæ dixi supra, sufficit enim, quod non faciunt in tempore plenitudinis gratiæ, quæ per passionem, & mortem Christi consummata, & perfecta euasit. Neque enim ad solemnitatem, & cultum publicum inducendum etiam in Sanctis noui testamenti Sanctitas ipsa est sufficiens, si non sit expeditis eorumdem canonizatio, vt supra diximus de Bono Latrone, qui ob illam confessionem Diuinitatis Iesu Christi factam in Cruce, meruit, & remissionem suorum peccatorum, & Regni Cælorum possessionem. Debet enim iudicare suprema sedes an sit honestum tribuere hunc cultum publicum dictis Sanctis, ne inducatur in Ecclesia nouitas aliqua, ob quam id quod tanta ratione non fuit permittum, fiat postea obuium, & permittibile cuique volenti, cum enim homines valde amici sint nouitatum ex vno exemplo inualescerent ad prætendendas similes gratias, & contra hucusque laudatam consuetudinem nulla distinctio esset inter Sanctos spectantes tantum ad verus, & Sanctos noui Testamenti.

In 12. art. 2. §. sequitur 3. affirmat qui adhaeret Gabriel. d. 5. Inc. 1. 2. quæst. 106. in Summaria num. 5.

Ad IX. Ex eo quod reperiantur Tempia in Italia, & Hospitalia in honorem,

norem Sancti Iob, dicit non esse inconueniens, si deus erigantur cum eodem vocabulo, concedo antecedens, si accedat summi Pontificis concessio, quæ cum agamus de re insolita est omnino necessaria, neque est expediens ob motiuium supra proximè tactum, etenim in Ecclesia Romana, quæ vident nonitatem, semper sunt suspectæ. Si sine indulto expresso summi Pontificis nego antecedens, ergo possunt erigi templa nego consequens, quod enim potest secundum quid, non potest simpliciter, & sine vilo addito fieri, & priuilegium non egreditur personas priuilegiatas, vt dictum est.

Ad decimum. Denique & vltimum obiectum respondeo Tempia, quæ sunt Romæ esse sanctorum illius classis, quæ pertinet ad nouum Testamentum, vt qui nimirum erant Consanguinei, seu affines, siue contemporanei, & cogui, siue Apostoli ab ipso Christo vocati.

Quo vero ad secundâ partem voti, dico, quod solus summus Pontifex per suû diplomâ potest concedere, vt adhibearur publicus cultus, & erigatur Templû Sancto Iob, si perpenſis pro vtraque parte rationibus censcat Sanctitas Sua huiusmodi Templum ad honorem, vt supra esse concedendum, moueor quia cum è Sede Apostolica emanauerint de Sancto Elia, & Eliseo huiusmodi priuilegia ad fauorem Parrum Carmelitarum, ita etiam potest cum suo diplomate alijs indulgere vt erigant Templum, & celebent festum Sancti Iob, quod tamen non expedit ex tot rationibus supra allatis.

Hinc placeat Eminentiſſa. P. P. perpendere, quam lento pede in hac adeo graui materia satius sit procedere nè illa æsnatur via his vltimis temporibus, quibus claudere enixa fuit primitiua Apostolorum Ecclesia ad iudaizandum.

F. A. Grimaldus Episcopus Methon.
Suffrag. Albanen.

REVISA *H. Carolus*

Adreas Pierius Subpromotor Fidei.

